

2. <http://www.inukrainestudy.com/en/study-options/studying-in-english-language>

Олена МЕЛЬНИЦЬКА
викладач-методист,
ВСП «Хотинський фаховий коледж ЗВО ПДУ»,
м. Хотин

Валентина КСЕНЧУК
викладач вищої категорії,
ВСП «Хотинський фаховий коледж ЗВО ПДУ»,
м. Хотин

ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

*«Стояти ногами і серцем в Україні,
свої голови держати в Європі»
Михайло Драгоманов*

Ці слова видатного громадського і культурного діяча ХІХ століття як ніколи актуальні для сьогодення. Враховуючи суспільно-політичні реалії в Україні після Революції гідності, обставини, по'язані з російською агресією, усе більшої актуальності набуває виховання в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції.

Серед безлічі навчальних дисциплін іноземна мова посідає особливе місце в формуванні патріотизму студентів. Її своєрідність полягає в тому, що в ході вивчення студенти здобувають не лише знання з основ науки, а вміння й навички користуватися чужою мовою як засобом спілкування, одержання нової корисної інформації. Цьому сприяє комунікативна складова предмету, його спрямованість до вивчення побуту, звичаїв, традицій і, насамперед, мови іншого народу.

Так, наприклад, тема «Моя родина» дає багатий лексико-граматичний, мовний і комунікативний матеріали, які студенти повинні вжити в оповіданні. Складаючи розповідь про сім'ю і родичів, родинні

стосунки, сімейні традиції, студенти занурюються в атмосферу їх особистих переживань, у неповторний світ національного побуту і культури, розвитку патріотичних почуттів. Дана форма роботи розвиває іншомовну монологічну (усну та письмову) компетенцію студентів, реалізуючи при цьому завдання національно-патріотичного виховання.

Формування уміння презентувати свою країну у світі, культуру і побут свого народу, святкові обряди і культурні цінності, національні особливості та реалії життя в спілкуванні із зарубіжними ровесниками та гостями набуваються засобами активізації навичок та умінь за допомогою творчих проєктів, організації молодіжних конференцій, змагань, культурних заходів, відеороликів, віртуальних подорожей, презентацій, фоточеленджів, артчеленджів і т.п.

Хотілося б зупинитись на такій творчій формі, як артчелендж. Наприклад, при вивченні теми «Моя Батьківщина» ми пропонуємо студентам артчелендж: «Герої в наших серцях». Студенти протягом місяця збирають матеріал, використовуючи при цьому такі орієнтовні завдання:

- **портрет героя-захисника** (це може бути випускник закладу, друг сім'ї або хтось із родини) іноземною мовою:

We honor the memory of our heroes. And now our story is about one of them.

Oleksandr Vasyliovych Bodnaryuk was born on September 14, 1979 in the village of Pryhorodok , Khotyn district, Chernivtsi region. He graduated from the "Agricultural Mechanization" department of the Khotyn Agricultural Technical School (now the Khotyn College of the Podilskyi State University).

In July 2014, he was mobilized into the ranks of the Armed Forces of Ukraine . Junior sergeant of the 80th separate airmobile brigade.

Since the summer of 2014, he participated in the anti-terrorist operation in the East of Ukraine.

Disappeared on January 20, 2015 during the fighting for Donetsk airport . He took reinforcements to the airport, and took the wounded from there.

By Decree of the President of Ukraine No. 553/2015 dated September 22, 2015, "for personal courage and high professionalism, demonstrated in the protection of the state sovereignty and territorial integrity of Ukraine, loyalty to the military oath " , awarded the Order "For Courage" III degree (posthumously).

By Decree No. 16 of May 7, 2016, he was awarded the "National Hero of Ukraine" award (posthumously).

Awarded the badge "For the Defense of Donetsk Airport" (posthumously).

- **вдячність воїнам-захисникам** (англійською і французькою мовами):

Dear soldiers! You are the heart and backbone of our Motherland and without your heroism we would not know freedom. Through our letters, our parcels, we express our gratitude and support to you in your struggle for peace. May God bless you and keep you safe!

Nos chers soldats – vous etes le coeur et la force de notre Patrie et sans votre heroisme nous n’aurions pas la liberte.

A grateful nation holds our heroes in our hearts.

Une nation reconnaissante cherit ses heros dans son coeur.

With deep respect and gratitude for your service to our country.

Profond respect et gratitude pour le service a notre pays.

With thanks for the sacrifice and courage of brave people like you.

Avec gratitude pour le sacrifice et le courage des gens courageux comme vous.

Land of the free because of the brave!

La terre est libre grace aux braves.

Glory to Ukraine! Glory to heroes!

Gloire a l’Ukraine! Gloire aux heros!

- *волонтерська діяльність в навчальному закладі* (фото з коментарями іноземними мовами):

Protective net for warriors.

Des filets de protection pour les guerriers.

Sweets for our soldiers.

Petits gateaus pour nos soldats.

Food, medicine and vitamins for our front-line soldiers.

Produits alimentaires, médicaments et vita mins pour nos combattants.

Repaired cars for the front in the college workshops.

Voitures reparees pour le front dans l'atelier du college.

Учасники челенджу мають презентувати відеоролик з текстовим супроводом, потім з кращих з них створити один фотозвіт або відеоролик і опублікувати його на сайті коледжу. Це - змагання, в ході якого кожен студент має можливість продемонструвати свої навички і знання у творчому форматі через виклик самому собі для подолання труднощів, проявляючи зусилля над собою.

А при вивченні теми «Країна, мову якої вивчаємо» практикуємо проєктно-інтегровану форму «Відкриймо для себе Європу», яка складається з трьох етапів:

- 1) Історико-культурна спадщина Європи;
- 2) Віртуальна подорож Європою у часі;
- 3) Відомі постаті Європи

Студенти заздалегідь обирають країну, збирають про неї інформацію і готують свою коротку презентацію про країну, її мову і культуру. До презентації додають вірш, інсценівку або пісню іноземною мовою.

Проєктна форма, інтегрована з іншим навчальним закладом є цікавою для студентів і сприяє вирішенню питання про те, як дати молоді ключі до пізнання світу.

Ключовим завданням сучасної освіти в модернізації виховного процесу є залучення інноваційних методів викладання та виховання для формування успішної конкурентоспроможної обізнаної особистості.

На нашу думку, найбільш повно відповідають цим завданням наративні методи навчання, які збагачують палітру методів для підвищення якості навчання та сприяють оволодінню студентами всіма видами мовленнєвої діяльності, а саме – аудіюванню, читанню, говорінню та письму.

Слово «наратив» є запозиченим і походить від латинського *narrare* – розповідати та є спорідненим латинському *gnarus* – знати. Таким чином, в етимології простежується ідея наративу – «знання в розповіді». Розповідаючи, студент не тільки відстежує послідовність дій, а й інтерпретує, пізнає навколишню дійсність і самого себе. Наратив моделює певну життєву ситуацію, при цьому відбувається актуалізація відповідного досвіду, особистого і соціального.

У системі навчання іноземної мови виділяють наратив, який ґрунтується на інтерпретації навчального матеріалу (необхідного лексико-граматичного, мовного і комунікативного мінімумів) і особистих біографічних даних студентів, їх життєвого досвіду і переживань. На початковому етапі введення наративу в навчальний процес дає можливість зробити його більш активним освітнім інструментом. Через призму наративного підходу навчання іноземної мови сприймається як форма усного і письмового оповідання на відповідній іноземній мові, яка структурує власний досвід і знання студентів.

Присутність наративу в навчальному процесі підтримує інтерес студентів до вивчення іноземної мови, оскільки кожному хочеться поділитися своїми враженнями, розповісти цікаву історію, або послухати про досвід своїх одногрупників.

Метою висловлювання є вплив на емоції та позицію слухачів. Якщо у повідомленні, оповіданні, історії є інформація, яка налаштовує слухача на певну позицію, то він буде не просто слухати, але й виробляти власне ставлення до цього повідомлення. У цьому випадку рефлексія стає невід'ємною частиною наративу. Одним з найбільш поширених методів активного навчання іноземної мови є наративна гра. Це модель дійсності, яка заснована на життєвих ситуаціях. До творчих ігор належать сюжетно-рольові, ігри-драматизації, інсценізації, ігри-фантазування, челенджі.

При використанні рольових ігор наратив також є рівноправним способом виховання, розвиваючи при цьому вміння, як працювати індивідуально (самостійно); як взаємодіяти в групі. Мета студента в рольовій грі – діяти як умовний персонаж, реалізовувати своє уявлення про іншого. Перевтілення дає поштовх до роздумів, переживань, оцінки, сприяє самоствердженню. Візьмемо, як приклад, тему «Улюблений письменник» і пропонуємо наступне орієнтовне завдання: «Уяви собі, що ти письменник. Придумай продовження одного з його творів. Збагати свій словниковий запас новими 30 лексичними одиницями». Це чудова нагода відпочити від інтернету – бути наодинці з собою і своїми думками. Висловлюючи свої думки та аргументуючи їх, студенти самостійно реалізують виховний потенціал заняття, спрямовуючи його у національно-патріотичне русло.

Студентська молодь – це майбутнє країни. Від її знань, умінь, переконань залежить якою буде в XXI столітті наша незалежна Україна. Зрозуміло, що будувати її такою, про яку мріяв великий Кобзар, можуть тільки справжні патріоти. І слова Т.Г. Шевченка «Чужого навчайтесь і свого не цурайтесь» тільки підтверджують, що знання чужого та свого і формують особистість, наділену національно-патріотичними почуттями, нову людину, здатну черпати з минулого, дивитись розумно в теперішнє з вірою в майбутнє та з охотою до чинної співпраці в будові кращого завтра для своєї країни, для світу.

Список використаних джерел:

1. Білас Л.М. Виховання національної свідомості старшокласників у процесі вивчення іноземної мови: автореф. дис. канд. пед. наук. Київ, 2005. 21с.
2. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста). Колектив авторів під керівництвом С.Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 1999. Вип. 4(99). 96 с.
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Колектив авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. 327 с.

Римма МОНАСТИРСЬКА
кандидат філологічних наук,
викладач кафедри іноземних мов,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ТЕРМІНООДИНИЦІ НА ПОЗНАЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОНЯТЬ У СЛОВНИКУ

Б. ГРІНЧЕНКА

Розвиток наук зумовлює необхідність аналізу терміносистем, де «термін є центральним елементом їхніх формувань, виразником наукового поняття, джерелом фіксації знань професійної галузі й засобом спеціальної інформації, одиницею лексикографічного опису» [5, с.3].

Українська сільськогосподарська терміносистема, як структурна побудова, має давню історію формування та є складовою номінації оточення людини зі землеробством, тваринництвом, садівництвом тощо. Лексеми сільськогосподарських понять формувалися впродовж тисячоліть, де аграрні реформи в Україні мали довготривалу, важку, деколи фатальну історію. Особлива увага до них прикута з боку дослідників Голіченко Л. М.